

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 80 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

Keresztény feminizmus.

(H. G.) A társadalmi problémáknak, egyik speciális ága, vagy nevezzük nevén, kérdése: a nőkérdés.

A nőkérdés röviden abban áll, vajjon szükséges-e és ha igen, mennyiben szükséges a nőnek megváltoztatni azt a helyzetet, mely neki eddig a művelt államokban társadalmi és gazdasági téren jutott.

Azon törekvések egyike, melytől a nő mai helyzetének megváltoztatását várják a feministák, elsősorban a szociáldemokrácia által indított proletár nő-mozgalom, mely a férfivel szemben úgy a nyilvános, mint a magán életben teljes jogegyenlőséget követel a nő részére. Tehát választók és választhatók legyenek, termelési és kereskedelmi vállalatokban részt vehessenek. E program szerint a férj nem köteles felesége eltartásáról gondoskodni s így a házasság szabadon köthető és fel is bontható. A második mozgalom, a polgár nő-mozgalom, mely a teljes jogegyenlőséget majd kitágítja, majd összefoglalja, mert a politikai jogegyenlőséget pld. választói jogot csupán a vagyonos nők részére követeli, Hirdeti, hogy a nők e célból ép oly kiképzésben részesüljenek, mint a férfiak, mert míg kisebb része ezen mozgalom híveinek elismeri a nő és a férfi között levő természetadta különbséget, addig a másik nagyobb rész a történelmi materializmus elvénél fogva a nőnek általában szellemi és testi gyengeségét a testi kiképzés, a férfihez hasonló tudás hiányának tudja be. Bár a polgárnőmozgalom is teljesen emancipálja az asszonyt a családi életben, de azért megengedi, hogy a házasság megkötésében vagy felbontásában az államnak is szava legyen.

Ezért a két felfogásért gyűléseznek, ankéteznak ma a feminista nők úgy nálunk, mint külföldön. S mivel elérhetetlen dolgokat, utópiákat, az állami renddel már alapjában összeütkező tanokat (családi élet) hirdetnek, természetesen eredménytelenül. S annyira ragaszkodnak ezen téves tanokhoz, annyira agitálnak mellettük gyűléseiken, hogy megtörtént a napokban Anglia egyik városában, hogy a rendőrség ismételt felszólítására sem akartak a feminista hölgyek a gyűlésről széteszlani, amíg nem egy új, humoros, de célravezető eszközöz folya-

modott a rendőrfőnök: egereket eresztett közéjük és e fürge kis állatok szétkergették a 300 tagu anketet. Dicsérendő náluk ez állhatatosság, azt hiszik, hogy igazuk van. Pedig tévednek, de nagyon!

A modern és tisztán materialista felfogással szemben áll az ősrégi keresztény feminizmus, mely beletud illeszkedni a mai modern gondolkodásba is és a nőnek a szerepét úgy a magán, mint a családi életben az evangéliumi törvényekkel jelölte ki és szabályozta. Azt mondja Giesswein dr. „mi nem tartjuk a feminizmust nonsensnek Európa területén és jogosultnak tekintjük a modern kultúra ama vadhajtásai miatt, melyek a materializmus és naturalizmus talajából fakadva, a nőre csakugyan az inferioritás bélyegét sütötték.”

Epen azért a keresztény feminizmus elsősorban keresi az okokat, melyek a nőkérdésnek előidézői voltak. Ezek: a hamis vallási, erkölcsi és jogi nézetek. A főök azonban a liberalizmus által teremtetett társadalmi és gazdasági viszonyokban keresendő. Ezek szerint, mivel a nő olcsóbb munkaező, szívesen alkalmazták a tőkésék és merész versenytársa a férfinek még politikai jogokért is. A férfi visszariad a család alapításától, mert az sok gondnal és bajjal jár, ennél fogva a nő kényszerítve van önálló keresetről gondoskodni és tevékenységét szélesebb munkakörben kifejteni. Kilép hát abból az ideális munkakörből, melyben eddig teljesítette Istentől beoltott hivatását, mint háziasszony és anya.

A keresztény feminizmus másodszorban az elsorolt okok megszüntetésére keresi a módokat, melyekkel a nőkérdést is helyesen megoldhatja. Azt mondja tehát: vissza a kereszt-hez! El kell ismerni az Isten létezését, ki úgy a férfi, mint a nő részére egyenlő erkölcsi törvényeket szabott, melyek alapjául szolgálnak a nőt és a férfit egyenlő mértékben megillető igazi emberi jogoknak (egészség, erkölcsi tisztaság, becsület, földi javak).

Bár a férfi úgy a jogi, mint az erkölcsi rendben bizonyos fensőbbséget nyert a nő felett, mégis az emberi nem fentartásában a férfinek jutott atyai és a nőnek adott anyai szerep, nem alárendeltséget, hanem, mint Biederlack szépen megjegyzi, mellérendeltséget biztosít a nő szá-

mára, melyet Krisztus természetfölötti jelleggel ruház fel: a szent házassággal.

De amilyen természetellenes kívánság a nőknek a férfikkal való egyenlő joga a családi életben, ép úgy visszataszító a politikai jogokat illetőleg. A nőkérdés problémáját nem az általános választói jog oldja meg, hanem az, ha a nők minden erejükből telhetőleg helyes nézeteket igyekeznek terjeszteni a társadalmi bajok okairól és azokat keresztény szeretetből áthatott tevékenységükkel eltüntetni is igyekeznek. Mind ez a katolikus nővédelemben nyilvánul, melynek ma már diadalmas zászlaját még 1859-ben bontotta ki Németország apostoli lelkü püspöke, Ketteler.

Nálunk is van már katolikus nővédelem, mely ma már a még 1897-ben alakult Katolikus Nővédő Egyesület kipróbált irányítása, vezetése mellett úgy a fővárosban, mint vidéken cselekedőket és otthonok létesítésével, nevelők képzőintézetének felállításával, a gyári munkások szervezésével, patronageok alapításával szolgálja a keresztény feminizmust.

A keresztény feminizmus harcosai azonban elsősorban a nők. A nőknek jut tehát épen e nőkérdés megoldásában a legszebb feladat, mely kizárólag a női hivatásának felel meg: gyermeknevelés, imádság és jócselekedetek! Buzgó hölgyekre van itt szükség, a kik saját nemük érdekében Prohászka kívánsága szerint „szívüket hozzák a társadalmi szakadékokat kitölteni.” Nálunk sok, igen sok érző, meleg szívre van szükség!

Kitiltott hirlapiró.

— A revolverezés jutalma. —

Megérdemelt büntetés érte a Szabadkán néhány számban megjelent Krónika szerkesztőjét, Kepes Tibort. Rendőrségünket határozott fellépéseért köszönet illeti meg a tisztességes hirlapírás nevében. Mielőtt azonban a szerkesztő ur élményeiről beszélne, megjegyzünk valamit. Hogyan akadhattak emberek, akik a zsarolónak pénzt adtak? Igaz, hogy nem kellemes, ha az embert a pipotya alak végig hurcolja a sárban undok papirosán, de amíg akadnak, akik megzsarolják magukat, addig lesznek revolverező zsurnaliszták is.

A krónika.

Kepes Tibor, visszakerülve Szabadkára az irányában tanúsított jóakaratot arra használta föl, hogy új szennylapot indítson. Az

tató időjárás mellett is, mint az idén. Vagy hogy tán nincsenek is már olyan kemény teleink, mint a hogy nincsenek már olyan kemény embereink sem?

Ez épen alig hihető. De annyi bizonyos, hogy e században alig találhatók példáját akkora rideg télnek, a milyen például az 1776-ik volt, melyről néhány egykoru tudósítás fekszik előttünk. Az 1848—1849-iki, mely Bem honvédeire volt oly emlékezetes, az 1812-iki, mely Napoleon „grande armée-jét tizedelte meg, aligha volnának ehhez foghatóak és semmiesetre se voltak oly általánosak.

Milyen csodálatos térkép volna az, ha valaki élénkbe tudná rajzolni Európa egész geografiáját, a mint északtól délre egyetlen jégtömeget képez, melyen az élet minden jele kihál egy rettenetes tél dermesztő hidege alatt. És ilyen volt az 1776-iki, talán a legborzasztóbb, melyről a krónikák szólnak. Nieuportnál a jég majnem 8 láb vastag volt a part mellett, a tenger óriási jégszikkalát sodort el mérföldekre. A Szajna torkolata teljesen be volt fagyva, mintha valahová a Balti tenger vidékére került volna, ép úgy a Loire is jéggel volt fedve, valamint a Rhone és Saone is. Pesten a Dunán gyalog jártak át január kezdetétől február 14-éig, s a folyó csak március végén vált újra hajózhatóvá.

De még a Tiberis is be volt fagyva, mire egy század óta nem volt példa, a svájci tavak oly kemény szekérutat szolgáltatnak, hogy lovon, kocsin, sőt terhes szekerekkel is át lehet járni rajtuk. Emberemlékezet óta először történt az is, hogy a tenger Triesznél befagyott. 1709 óta ez volt az első eset, hogy a zeelandi szigeteket elválasztó tengerkar járhatóvá lett. Flessingennél korcsolyáztak a tengeren, a meddig csak be lehet látni. Midlebourgnál február 2-án a város előtt folyó vízre négy lovas kocsit hajtott fel a benne ülő hat személylyel.

Rotterdamban vigan szánkáltak a Mause-ön s egész téli mulatságokat rendeztek ott. Antwerpennél január 28-án megállt a jég, 30-án gyalog jártak át, sátrakat emeltek, sőt egy tehéncsordát is áthajtottak rajta. A jég háta nyüzsgött a kíváncsi sétálóktól, korcsolyázóktól s 31-én a bognárok nagy hordót építettek rajta s még a dongák hajlítására szolgáló tüzet is ott rakták meg. A Zuider taven is csak 1740-ben és 1763-ban láttak annyi jeget, hogy Overysseel és Frisa közt megnyílt a közlekedés s itt-ott szánok is jártak.

Piacra vitt tojások megrepedtek s viasszá fagytak a hidegtől. Jól öltözött személyeknek kezeik, állaik, orruk, lábaik fagytak le. Harlingenben január 27-én két egyén teljes ájulásba esett a hidegtől, s csak nehezen tért magához. Hollandban egy korcsolyázónak kezei, lábai lefagytak s kevésbe mult, hogy bele nem halt, mert betérve egy fogadóba, ott majdnem elaludt, s kezeit hideg víz helyett langyosba merítette. Németországban Landauban hat katona fagyott meg. Lippében és Magyarországon is sokan fagytak meg utközben. Montmorencyben a fagy behatolt a pincékbe és esontta keményítette az ott levő gyümölcsöket és más élelmi szereket. Ugyanazt tapasztalták Triesztben. Hollandban a pincékben főlhalmozott vörös fehér és rajnai borok fagytak meg, sőt több helyen a fűtött szoba szomszédságában szekrényekben tartott borok is. Amsterdamban egy borkereskedő cég összes palackokba huzott borai befagytak a pincében s a dugó kipattantak a palackokból. Mi több, ugyanott egy korsó seltzi víz is befagyott, dugója kilódult, s a korsó nyakából kitódult víz egy ujnyi henger alakú jégcsappá fagyott a korsó szájánál. Barmokkal telt istállóba is behatolt a fagy s jéggé merevítette vizüket.

A vadak éhségtől és hidegtől halálra gyötörve hulltak rakásra. Fák hasadtak meg nagy recsegéssel. Majdnem hihetetlen, de egykoruak tudósítanak, hogy a tűzhöz tett viznek az az oldala, mely a tüztől távolabb állott, megfagyott. Maga a szesz és pálinka is jégburkot öltött a levegőn.

Swinden tanár gondosan egybeállította az Európa különböző helyein észlelt hő-

méréseket. Ezek szerint Helmstadtban jan. 27-én a legnagyobb hideg 11.8 Fahrenheit (19.5 Reamur). Württembergben február 1-én 13.2 Fahr. (20.1 R.)

Lipsében január 28-án 17.5 Fahr. (22. R.) Drezdában január 20-án 24 1/4 Fahr. (25 R.) Chemnitzben ugyan e nap 26.5 Reamur volt. Tegyük hozzá, hogy Párizsban január 11, 12, 13-án a hó 5 hüvelyk magas volt, de másutt a 18 hüvelyket elérte. A jég 15 hüvelyk vastag volt a Rajnán, 17.5 hüvelyk vastag Leuwardenben de sehol sem érte el az 1740-iki nagy tél magasságát, amikor Hollandban a Mense folyón 33 hüvelyk vastag jégréteget is találtak.

Különösen a halak szenvedtek sokat a hidegtől. Tömegesen találtak döglött halat a tengerparton Franciaországban, Olaszországban, Velencében. A flandriai parton, Nieuport közelében, számos olyan madarat láttak, a melynek csak az éjszaki sarkon Spitzbergánál fordulnak elő. Havréba is sok idegen madár érkezett éhségtől, fáradtságtól kimerülve, úgy, hogy kézzel lehetett fogni. Láttak verebét leesni röpkölése közben.

Az 1776-iki tél korántsem volt oly hosszú, mint az 1740-iki, de sokkal szigorubb. Különös, hogy a velencei lagúnák, melyek 1740-ben dacára a hideg intenzivebb erejének, szabadon maradtak, 1776-ban annyira befagytak, hogy a szárazfölddel való közlekedés csak úgy volt lehetséges, hogy a jeget megtörték. Ez történt 1709-ben is. E két éven kívül még nevezetes hidegekről emlékeznek a feljegyzések a mult században az 1731, 1740, 1758 és 1767 évekből, tehát — különösen — kilenc évről, kilenc évről.

Akik a természet rejtélyes játékaik iránt érdeklődnek, a nagy telek e periodikus visszatérésének törvényét az ideai és az 1879-iki zordon tél által is könnyen igazolva láthatják.

Mindenki sok bosszuságnak veszi elejét, ha irodai szükségletét tölem veszi, mert nálam a legjobb minőségű üzleti könyvek, másoló könyvek, másoló gépek, bevásárlási könyvecskék, író- és levélpapírosok, borítékok, számla és levél rendezők, író és másoló tenták stb. irodai szerek olesón beszerezhetők.

Előzetéseket bel- és külföldi hirdalpokra, folyóiratokra és divatlapokra elfogadok, azokat pontosan házhoz is szállítom.

Krécsi A. Nándor

könyv- és papirkereskedése, könyvkölésze Szabadkán, Kiskápolnával szemben. — Villamos megállóhely.

INNEN-ONNAN.

Meddig tart négy perc? Ezt a kérdést Amerika egyik nyugati államának egy bíróságnál vetették fel. Alperes egy vasutársaság volt, melyet azért pereltek be, mert a mozdony egyik szikrája felgyújtott egy házat. A vasút ügyvédje a felperes elutasítását kérte és — ezt nem is tehette volna másként — igyekezett bebizonyítani, hogy a házat nem a mozdony szikrája gyújtotta fel. Ennek bizonyítására pártatlan tanuk valamását hozta fel, akik igazolták, hogy a vasut alkalmazottjai már akkor látták a tüzet, amikor a vasut az állomásra befutott, pedig a vonat a háztól az állomásig négy perc alatt jutott el. Már most — mondotta az ügyvéd — lehetetlen, hogy a tüzet kipattanó szikra okozta volna, mert négy perc alatt nem lobogott volna a láng oly magasra, hogy ezt az állomásról meglátták volna. Így került elő a négy perc. A vád képviselője elfogadta a négy percet, de azt mondta, hogy bizony egy jól kiszáradt háztető lángba borul egy eleven szikrától négy perc alatt. Ezzel elővette óráját, odaadta egyik esküdtnak és kérte, vigyázzon pontosan, mikor telik le a négy perc. Persze mindenki, bírák, esküdtek és közönség feszült figyelemmel lesték, mi fog most történni. Nézték, vártak egy darabig, aztán azonban megunták a dolgot és hátra

dőltek kényelmesen a székekben. Az órárt tartó ember felemelte e kezét, hogy a kellő pillanatban megadhassa a jelet, hogy letelt a négy perc. O is azonban megsokalhatta, vagy tán ki is fáradt és leeresztette a karját. Közben a többiek is kihúzták az órájukat és nézték a „cifferblatot“, az ügyvédnek hol egyik, hol másik lábukra álltak, majd teljesen gondolkodás nélkül nézték ki az ablakon. Az ajtónállónak kívül feltűnt a nagy csend s benyitott megnézni, mi ennek az oka s bámulva és türelmesen állt meg az ajtónál, várva mi lesz ebből. Végre eltelt a négy perc. Mindenki valószínűleg megkönnyebbülten lélegzett fel, amikor az esküdte megadta a megváltó jelet. Es a felperesnek nyert ügye volt. Most már mindenki elhitte, hogy ennyi idő alatt sok történhetik s bizony akár tövig leéghet egy ház. A bíróság ezek után el is marasztalta a vasutársaságot tizenötezer dollár erejéig.

Egy gyönyörű kép keretben ingyen!

Szomaházy István munkái 15 díszkötésben.

A magyar irodalom legkedveltebb regényei, melyek egy ereje teljében, kedve és lelkesen virágjában levő írói reprezentálnak. — Sohasem untat, esupa ötlet, humor, vidámság, mely mosolyra tanítja az olvasót.

A 15 kötetes gyűjtemény ára díszkötésben, Innocent gyönyörű nagy hármass képével stilszerű keretben 96 korona. — Havi részlet 3 korona.

Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

Szabadkán, főtéren, Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

JAPÁN MESÉK.

Japán eredetűből fordítja: Bibó Bige György.

„Gonszke én mást gondoltam, nem ígért nem szabad mondani, hanem olyan szót a melyben sz. vagy s van, nem szabad mondanod.“

„Jól van!“

„Ide figyelj tehát. Ha ilyen szót mondasz egy napon át, akkor egy évig ingyen fogsz szolgálni. Ezt tartsd jól az eszedben.“

„Hogy? En egy napig ne mondjam azt a két betűt s ha vétek ellene egy évig ingyen dolgozzam? No nem bánom! De mi történik, ha ön mondja ki? Engem büntetnek önt nem?“

„De én nem mondom ki!“

„No azt nem lehet előre tudni! Hát ha véletlenül kimondja akkor mi történik? En egy napért egy évvel fizetek s ön ingyen jut ki a bajból?“

„Na nem bánom! Ha én tévedek, adok a mire vágysz!“

„Jó. Így bele megyek!“

„Hátba tetszik kezdjük.“

„Nos nem mondta-e már ki?“

„Nos ez még nem számít nem volt kézfogással megerősítve.“

„Nos! megint egyik a másik után.“

„Jó! Kezdjük.“

„Nem bánom. De nekem kint van dolgom, majd be jövök ha hív.“

Gonszke erre eltávozott. Az ur, mig vissza tér, gondolkozni kezdett, hogy mit fog kérdeni. Majd szólott.

„Gonszke a vízzel mi van?“

„A vízzel, már megtöltöttem az edényt vele.“

Az ur most mást gondolt. Megerősítette minden erejét, majd meg felvillant az arca.

„Az erszényemben százhuszonhat pénz van. Megszámoltam s akkor ki kell mondania az „sz“ betűt.“

Igy szólott.

„Gonszke egy kicsit megnézzük a pénztárcát. Hozd ide.“

Gonszke hozzá szokott, hogy az ura elé guggoljon s kivéve az erszényből a pénzt, leguggolva számolni kezdte.

(Folyt. köv.)

első száma akadt a kezünkbe, meg az utolsó. Bizony mindkettőtől megcsömörlöttünk.

Hanem valamit tapasztaltunk ebből a két számból is. Az a számandó alak oly belső családi dolgokat közölt magánosok életéből, melyeket csak besughattak neki családi barátok, intelligens intimusok. Hát ezek az intimusok a nagyobb gazemberek.

A zsarolások vége.

A rendőrséghez több feijelentés érkezett, hogy Kepes Tibor levélileg szólította föl őket, ha nem fizetnek, ocsmányul lerántja őket szennylapjában. Magánosok, iparvállalatok, bankok, vállalkozók sorba kerültek. És akadtak olyanok is, akik felültek a fenyegetéseknél.

A Krónikás urnak öt napi büntetést kellett leülni a rendőrségnél. Ennek a leülése végett tegnap a rendőrségre idézték s ma egyszersmind elintézték vele az ellene beérkezett följelentéseket is.

Kepes Bártfáról is ki lett tiltva az ottani főszolgabíró által, s a kitiltást a belügyminiszter is helybenhagyta.

Zsarolásai, amugy is botrányos magaviselete most a rendőrséget is arra készítette, hogy a legszigorubb rendszabályokat foganatosítsa vele szemben. Ezért tíz évre Szabadka területéről kitiltotta, s mert oly keresetforrása, melyből tisztességesen megélhetne, Szabadkán nincs, illetőségi helyére is toloncolja.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Fazekas segéd. Szalay Ede, zombori fazekas állandó alkalmazásra keres egy segédet.

Kályhástanonok kerestetnek négy évi tanulói időre, teljes ellátással Zomborba, Ugró István kályháshoz.

Női szabósághoz angol munkára, tanone felvétetik Szabadkán, Barth Henriknél I. kör. 68. sz.

Szabó kismunkások kerestetnek zombori előkelő cégekhez.

Piutanonközvetítés. Kerestetnek az újvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanonok: kefékötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kéményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kőtélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít.

Az újvidéki ker. szoc. egyesület.

Előfizetési felhívás!

Két év küzdelmeire tekinthetünk vissza. Egyenes uton haladtunk, de fárasztón. A fáradtság nem csüggesztett, nem lankasztott, nem vert le bennünket. Az igazságban bízunk a mind erőteljesebben megnyilatkozó bizalomból reményt merítettünk és meritünk a jövőre.

A jövő azé lesz, aki a közvéleményt irányítja.

A keresztény Magyarország becsületes és hazafias hívei nem téveszthetik szem elől, hogy Magyarország csak mint keresztény állam állhat meg s hogy az általános választói jog jegyében újjáalakuló Magyarországon szükséges, égetően szükséges a keresztény idealokkal áthatni az egész nemzetet, a legmagasabb és legalacsonyabb rétegeket egyaránt.

Az újév küszöbén tehát nemcsak az előfizetések megújítását kérjük; kérjük e mellett lapunk hathatós terjesztését. A mi lapunk legyen a mi zászlónk, mely küzdeni és győzni tudó hatalmas sereget sorakoztasson maga köré.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

A Bácskai Napló szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Szilveszter napja.** Küzdelemterhes évre néz vissza az emberiség. Az idő az utolsó percek felé ballag. Aminő rohanva ért el az utolsó napig, olyan lassan halad az év utolsó percéig. Mért? Az ember önkéntelenül megcsinálja a maga erkölcsi mérlegét. Es e nehéz, nyomasztó, pedig üdvös lelki munka, mintha belekapaszkodnék az idő küllőibe, akasztja meg gyors pergésében az időgépet. De ha be sem fejezték az önmagukkal való leszámolást, mégis sietnek hálát adni az Isten házába e nap estéjén, hogy legalább a hálaadás révén megkönnyebbült szívvel lépjenek az új esztendőbe. De lesznek majd, akiket mámorban köszönt az új év első perce s az első napját a testi fáradtságszülte lelki fásultság jellemzi. Talán ez a memento is arra készíttet majd, hogy az év utolsó napján be nem fejezett erkölcsi mérleg helyett erkölcsi költségvetést csináljanak. Talán úgy is lesz. Hiszen a lelkek ébredni kezdenek az anyagiságból.

— **Népmissio.** Dávodon karácsonykor P. Varga István és Kulesár Antal jézustársasági atyák népmissziót tartottak. Krisztusban megújították a hitében már már fogyatkozó községet. Oly lelkesedéssel és ékes szóval hirdették az igét, hogy az egész község, alig tíz kivételével a kegyelem eszközeihez, a szentségekhez járult. A hálás nép hosszú kocsisorban és lovasokkal kísérte a hitszónokokat Csátaljáig, hol megható módon vettek tőlük bucsut. Jól esik a keresztény szívnek Dávodról már ily jó hirt hallani s adja Isten, hogy a misszió kegyelmei a nép politikai magatartásában is megállásék. Legyenek erős oszlopai a keresztény néppártnak, mely egyedül törekszik a ker. nép igazi boldogulását előmozdítani.

— **Tisztújítás Magyarokánizsán.** Magyarokánizsa, rendezett tanácsu város, folyó hó 29-én ejtette meg a városi tisztviselő választást. Polgármesterré, szótöbbséggel dr. Király Sándor választott meg Mihály Sándor öbecei jegyzővel szemben. Mihály Sándort, saját állítása szerint, a kath. népszövegség buktatta el. Főjegyző Laczkovics Károly. Adóügyi tanácsnok Huszágh István. Közigazgatási tanácsnok Mach János. Gazdasági tanácsnok Popovics György. Arvasági ülnök Szerdahelyi Károly. Főügyész dr. Solti Imre. Főszámvevő Acél Aurél. Házi pénztárnok Dukai György János. Adópénztárnok Dukai Péter. Alkapitány Kelemen István. Városgazda Apró József.

— **Ipari továbbképző tanfolyam.** Január hó elsejével az ipari tanfolyamok további sorozata is megnyílik. Ekkor veszi kezdetét a cipész ipari szaktanfolyam, a cipészipari könyvvezetés, az általános üzleti fogalmazás és a cipészipari szakrajz. Jelentkezést a tanfolyam vezetője: Meznerics Ferenc, népiskolai felügyelő igazgató, naponként elfogad hivatalos helyiségében.

— **Karácsonyi tüzek.** Karácsony napján, épen a templomból tódult ki a nép, mikor a zimonyi kövezeten végig rémes kürtjelzés zavarta meg az ünnepi hangulatot: kilenc tűzoltó kocsit vonult ki a III. körbe két égő szalmakazalhoz. A gyorsvonati sebességgel robogó kocsik rémes voltak mellett is érdekes látványt nyújtottak. Az embernek önkéntelenül is az jut eszébe, hogy így fognak robogni nemsokára Szerbián keresztül diadalmas ágyúütegeink. A két nagy égő szalmakazal oltása jó két órai munkát adott tűzoltóinknak. — A szentgyörgyi torony alatt is volt tűz, de ez nem volt különleg látható, csak a szivekben érezhető, mikor a szabadkai jánosok legnagyobbika nevenapját ünnepelte. Diszes vendégkoszoru jelent meg ft. Jeszenovics János plébános

üdvözlésére, kit, különösen a fiatal papság árasztott el jókívánataival.

— **Értesítés.** A Miasszonyunkról nevezett szegény iskolánék kápolnájában Szilveszter napján délután 4 órakor lesz a szent beszéd és hálaadó isteni tisztelet. Az intézet barátait szívesen látják az apácák.

— **Felolvasás.** Az újvidéki Katolikus körben érdekes felolvasást tartott Barsay Viktor káplán, d. u. 5 órakor a férfiak, hét-főn d. u. 5 órakor a nők számára. Napoleont jellemezte és felolvasását vetített képekkel illusztrálta.

— **Pásztorjáték Felsőszentivánon.** A felsőszentiváni római katolikus elemi iskolások sikerült pástorjátékkal örvendeztették meg a szülőket, az előljáróságot és az egész közlakosságot. A törekvő gyermekek buzgóságát a nagyközönség azzal hálálta meg, hogy a december 25. és 26-iki előadásokat igen szép számmal látogatta, úgy hogy az összes bevétel kitesz 112 korona, 20 fillért, mely összeg, levonva a kiadásokat, a felsőszentiváni szegény iskolás gyermekek felruházására és a kalocsai tanítók háza céljára fog fordítani. — A siker különösen Huber Ferenc ifju tanítónk fáradozásának — kijé az oroszlanrészt — és Szucsich István ifju kollégájának köszönhető. — A midőn Felsőszentiván közönsége nevében nekik ezért köszönetet mondunk, egyben hálásan emlékezünk meg azon nemes szívekről is, kik felülfizetéseikkel is iparkodtak a nemes célt előmozdítani. — Felül fizettek: Barich János 9 kor. Reich Zsigmond 4. Szedresi Károly 2 kor. 70 fillér, özv. Kiss Ferencné 2 kor. özv. Csiliós Alajosné 2, Csernak Józsefné, Csernak Franciska, Paresetics Kálmán Csiliós Bálint, Szucsich Sándor, Szucsics István, Schwerer Lajos, Würtz Pál, Michler Nándor 1—1 korona. Kancsár József, Mihálovics Gergely, Csafay Márton, Stein Ignác 30—30 fillér, Siskovich Lajos 20 fillér, N. N., N. N., és Mándity Istváonné 10—10 fillért. Külön megemlítjük, hogy Szedresi Károlyné urasszony két hatalmas csomag finom esemege cukorral ajándékozta meg a szereplő gyermekeket, mely nemes szívre valló találmányosága hangos örömet szerzett a gyermekeknek.

— **Ujévi ajándéku**l ajánlunk csinos parfüm, szappan és Manicure kazettákat nagy választékban. *Wachsmann Jenő és Társa, drogéria, Kossuth-utca 17.*

— **Előljárók választása.** Szondon e hó 29-dikén az előljáróság megválasztása a legnagyobb rendben folyt le. Községi bíró lett; Peicsin Pál, albiró Saier Ferenc, esküdtek Vidákovics Jakab (Peák), Poturica Lóvra, Mihályev István, Gräber Pál, községi pénztárnok Schwärter János, adópénztárnok Tetkov Mátá, közgyám Wiesentőner János.

— **Talált hulla.** Nagyfényen az utszélen egy 65—70 évesnek látszó, szegényesen öltözött asszony hulláját találták. Minthogy külérőszak nyomát a testén nem találtak, büntény fen nem forog. A szegény asszony megfagyott.

Mikor volt a leghidegebb tél?

Királyi Mátyás, nagy neve őrzi a hagyományt a legnagyobb télről, melyről történeti adataink vannak. Mert kétség kívül hatalmas jégpáncél lehetett az ott az öreg Duna hátán, mely Szilágyi Mihály uram emberei — egy egész fegyveres had — alatt nem roppant meg. Ma már a Dunának sincsenek meg többé a régi virtusai, a legeiső csuszkaló csoport elég arra, hogy beszakítsa derekát, még olyan tisztességes fogvacog-

A betegsegélyző pénztár összes helyiségei

☞ főposta közelébe 1909. évi május hó 1-étől kiadó. ☜

Irodának, üzlethelyiségeknek és privát lakásnak is alkalmas.

==== Bővebbet KOVÁCS BÉLA háztulajdonosnál Damjanich-utca 299-ik szám alatt. ==== 675-12-9

Sütőde áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség saives tudomására hozni, hogy helyben, II-ik körben levő

SÜTŐDÉMET

VI. kör, Petőfi-utca (baromfi-piac sarok) saját házamba

helyeztem át,

hol azt a mai kornak teljesen megfelelően rendeztem be és naponta többször friss sütemény, fehér és rozskenyér kapható.

A közönség részére sütés naponta kétszer, reggel 7 órakor és d. e. 10 órakor. Hétfőn sütés d. e. egyszer 10 órakor.

Elsőrendű gőzmalmi liszt eladás.

A n. é. közönség jóindulatába ajánlva magamat, maradok teljes tisztelettel

Kunszabó Mihály

488-43-42

sütőmester.

ELADÓ

1 Mortinz-féle 2 éves állókazán,
4 lóerejű álló gőzmotorral, kitűnő állapotban

Nagy Varjas Rókusnál

VI. kör, Harmat-utca 172.

Ugyanott kész butorok is kaphatók. 692-10-2

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megaláztatását kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István.

159-122

papi és polgári szabó.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:

HÁREMŰ.

Bácskai tárgy regény.

Irta: Dugovich Imre.

Ára 2 korona.

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

Elhanyagolt

irodák könyveinek rendbehozására vállalkozik, illetve állást elfoglal, magyar, német, francia, olaszt tudó keresztény nőtlen fiatal ember.

Válasz „Korona 200“ alatt a kiadóba kéretik. 689-5-3

2858/1908. végreh. szám. 696-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. illetve az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróságnak 1908. évi 30356. számú végzése következtében Engel Bernát és társa szabadkai cég javára 400 korona s jár. erejéig 1908. évi november hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 837 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bor, hordók, butor és ágynemű nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 3619/2. számú végzése folytán 400 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi október hó 7. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 64 kor. 60 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig. Szabadkán, III. kör, 653. h. sz. alatt Zimonyi-ut leendő megtartására 1909. évi január hó 11. napjának délelőtti 8 órája határidőtil kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t. c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi dec. hó 28. napján.

Bende, kir. jbir. végrehajtó.

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimádás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmücsy Ernő zamatossá szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyvei közt, legyen az ifjú vagy felnőt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály és Társai

bádogos. Szabadka, I. Kölcsey-utca 254.

Balázs Piri Kálmán

szijgyártó és nyerges. Szabadka, VI. kör, Halasi-ut 210. szám.

Csajkás Lajos

óras és ékszerész. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly fényképész mellett.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Deák István épület-műlakatos

Szabadkán, Kállay Albert-utca, Prokesch-palota. Elvállal épület-ajtók és ablakvasalást, rácsokat, sarkereket, szivattyus kutakat, varrógépek és kerékpárok szakszerű javítását, szobacsengők és telefon bevezetést és javítást.

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus, kőfaragó és szobrász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda Amon Irma

virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Egressy-utca, a színház mellett.

Gál Péter dísztemetkezési vállalat. Szabadka, VI. kör,

Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi női kalapáros.

Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22. szám.

Kuthy György fiai

húscsarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

dísztemetkezési vállalat. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztipics Albert épület- és műlakatos.

Szabadka, VI. kör, Petőfi-utca 80-ik szám (Dohány-féle ház).

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, díszmü-, női- és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I., Deák-utca, Vermes-féle házban.